

**Колодич Наталія Леонідівна,**  
здобувачка ступеня вищої освіти «магістр» педагогічного факультету,  
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янчука»

**Науковий керівник:**  
**Хом'як Ольга Анатоліївна,**  
к. пед. наук, доцент кафедри теорії та методик початкової освіти  
ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет  
імені академіка Степана Дем'янчука»

## **ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ**

Використання відеоматеріалів у початковій школі обумовлене необхідністю створення ефективного та сучасного освітнього середовища, що відповідає сучасним вимогам педагогічної науки та практики. Актуальність цього підходу підтримується численними дослідженнями і науковими роботами в галузі педагогічної психології, методики навчання та інформаційних технологій.

Актуальні дослідження, присвячені різним аспектам навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ», є результатом робіт таких вчених, як І. Андрусенко, Н. Бібік, Т. Воронцова, Т. Гільберг, М. Єпіхіна, Н. Котелянець, Л. Лисогор, Н. Павич, В. Пономаренко, М. Пристінська, О. Савченко, С. Тарнавська, Р. Шиян та інші.

Глобалізація освітнього простору супроводжується індивідуалізацією кожної окремої людини. Сучасну освітню парадигму можна проаналізувати як інформаційно-комунікативну, яка конструє вміння розуміти та інтерпретувати освітні завдання. Освіта перетворюється на постійний комунікативний процес, в якому здійснюється самореалізація та саморозвиток кожного учасника індивідуалізованих освітніх практик. Одним із важливих інструментів комунікації вчителя з учнем може стати відео, що сприяє не лише пізнанню, але й персоналізації навчального процесу. Оскільки сучасні учні та учні належать до Інтернет-покоління (покоління Альфа), яке виросло у цифровому середовищі, необхідно адаптувати освітні методи до їхніх потреб.

Широке коло науковців займалося дослідженням проблеми використання технології візуалізації в освітньому процесі: Д. Безуглий, Л. Білоусова, Н. Житеньова, Н. Білошапка, Н. Гончарова, О. Заболотна, Л. Паніна та. У їхніх роботах наголошується на тому, що використання мультимедійних освітніх матеріалів забезпечує інтерактивність уроку, є джерелом сучасного освітнього контенту, урізноманітнення каналів його сприйняття, що покращує запам'ятовування інформації, мотивує до вивчення навчального предмету/інтегрованого курсу тощо.

Використання певного типу навчального відео залежить від мети реалізації макроетапів уроку, типу самого уроку, складності навчальної інформації,

динаміки використання її різних типів (текстової, графічної, звукової, відео), впровадження різноманітних сучасних освітніх технологій.

Використання відео в навчальному процесі виявляється особливо ефективним. Відеоматеріали є мультимодальними, тобто вони використовують різні органи чуття, що сприяє кращому сприйняттю та засвоєнню навчального матеріалу. Об'єктивна суспільна значущість використання відео в навчальному процесі підтверджує його доцільність та актуальність в контексті сучасної освіти [2].

Використання відеоматеріалів на уроках «Я досліджую світ» у Новій українській школі має достатньо переваг, серед яких:

- активізація пізнавальної діяльності учнів;
- створення сприятливої атмосфери для покращення взаємодії учня та вчителя;
- підвищення мотивації учнів та ефективності навчального процесу;
- урізноманітнення процесу навчання;
- удосконалення мовних та мовленнєвих навичок;
- візуалізація матеріалу, що вивчається;
- вивчення навколишнього світу.

Під час перегляду відеофільму вчитель пояснює деякі моменти, а потім учні обмінюються своїми враженнями про побачене. Можна застосовувати різноманітні фільми – країнознавчі, документальні, навчальні.

Психологічні особливості впливу навчальних відеофільмів на учнів (здатність регулювати увагу учнів (здатність регулювати увагою кожного учня та групової аудиторії, впливати на увагу кожного учня і групової аудиторії, впливати на обсяг довготривалої пам'яті та підвищення міцності запам'ятовування, чинити емоційний вплив на учнів і підвищувати мотивацію навчання), сприяють інтенсифікації навчального процесу та формують сприятливі умови для розвитку комунікативної (мовної та соціологічної) комунікативної (мовної та соціокультурної) компетенції школярів.

Під час застосування на уроках «Я досліджую світ» відео важливо усвідомлювати, що сам по собі відеофільм не є методом навчання. Планування уроків не повинно ґрунтуватися на відео як на повній заміні вчителя. Використання відео на уроках в Новій українській школі робить навчання більш цікавим, але без системної методики та грамотно спланованого уроку його ефективність може бути обмеженою.

Ключовий момент у використанні відеоматеріалу – це уважний відбір матеріалу. Важливо уникати надто важкого чи надто легкого матеріалу, оскільки це може вплинути на інтерес до перегляду. Також важливо чітко обмежувати час перегляду відео на уроці. Розбиття фільму на кілька частин, які можна використовувати протягом декількох занять, сприяє повторенню та закріпленню вивченого матеріалу. Треба враховувати різні аспекти, такі як мета використання матеріалу, відповідність темі, рівень складності, співвідношення аудіо та візуальних елементів.

Важливо враховувати, як матеріал пов'язаний із вивченою темою, які форми роботи використовувати (індивідуальні, парні, групові) та які пояснення

надавати під час демонстрації відеоматеріалу. Сам перегляд має бути активним процесом, де учні приділяють увагу завданням та активно беруть участь у дискусіях.

Також важливо уникати сприйняття перегляду відео як розваги або виду дозвілля. Вчитель повинен чітко структурувати завдання перед переглядом та стимулювати учнів до активної участі в обговоренні після перегляду [1].

Методів роботи з відеоматеріалами може бути безліч. Їх відбір залежить в першу чергу від основної мети уроку «Я досліджу світ», та того, яку саме частину уроку займає робота з відеоматеріалами.

Використання відеоматеріалів на уроках – це не лише інструмент навчання, а і цікавий спосіб дізнаватися про навколишній світ, дослідити його.

Отже, застосування відеоматеріалів у навчанні є важливим методичним підходом, спираючись на принцип наочності, який визнається одним з основних у методології освіти. Однак важливо підкреслити, що відео не повинно розглядатися як повна заміна вчителя, але як ефективний засіб для збагачення освітнього процесу.

Планування використання відеоматеріалів вимагає обдуманості методики та уважного відбору матеріалів, враховуючи різноманітність аудиторії. Належне обмеження часу перегляду та розбиття відео на частини сприяє більш ефективному вивченню матеріалу.

Використання відеоматеріалів може бути особливо цінним для відображення реального мовного контексту, розвитку комунікативних навичок, стимулювання обговорення в аудиторії. Проте важливо уникати відволікання учнів від основної мети навчання та добре структурувати завдання перед та після перегляду.

Узагальнюючи, ефективне використання відеоматеріалів у навчанні вимагає ретельного планування, адаптації до потреб аудиторії та врахування педагогічних цілей, що сприяє підвищенню зацікавленості та результативності навчання.

## СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєва Л., Бичкова Н., Бранді М., Верісокин Ю., Волошинова Л., Петрова Л., Федоренко Ю. Особливості використання інформаційних відеотехнологій під час вивчення іноземної мови. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2022. Вип. 80. 234 с. Т. 2. С 87-90.
2. Бучинська Д. Використання відео в навчальному процесі – потреба сьогодення. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2015. №1. С. 30-39.